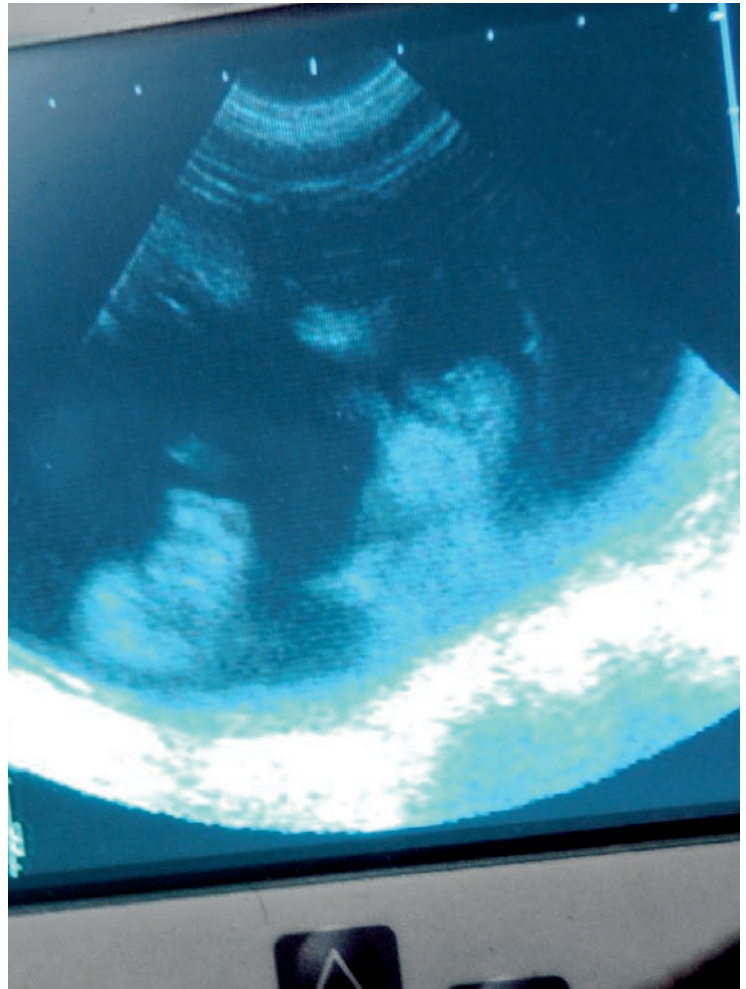

Kortere tussenkalftijd vraagt snellere start insemineren

Aan de hand van praktijkcases schrijven ki- en et-specialisten van CRV elk kwartaal over de vruchtbaarheid bij vleesvee. In dit praktijkvoorbeeld tonen scandierenartsen **Ivo Vos** en **Sofie Didden** het belang van vruchtbaarheidsonderzoek.

Met ongeveer 50 kalvingen per jaar slaagt Mathieu Maenen-Stassen in Niel-bij-As erin om de tussenkalftijd met 395 dagen op peil te houden. Het bedrijf behoort tot de referentie-top 25 procent. Het interval afkalven tot eerste inseminatie bedraagt er 84 dagen. Alle dieren worden drachtig met ki, bij de koeien ligt het cijfer op 1,9 inseminaties per dracht. Voor tochtcontrole wordt gebruikgemaakt van een zoekstier. Probleemdieren worden regelmatig gescand, ook wordt er gescand op dracht.

Voor het beheersen van de vruchtbaarheid is de leeftijd bij de eerste kalving (alva) en de tussenkalftijd (tkf) belangrijk. De tussenkalftijd bestaat uit het interval afkalven tot eerste inseminatie (iai), het interval eerste inseminatie tot dracht (iid) en de drachtduur (dd). De drachtduur varieert nauwelijks, het interval eerste inseminatie tot dracht heeft alles te maken met het drachtig worden. Bij witblauw vleesvee bedraagt dit cijfer gemiddeld 30 tot 35 dagen. Vooral het interval afkalven tot eerste inseminatie kan de veehouder beïnvloeden. Gemiddeld is dit in Vlaanderen meer dan 100 dagen. Beter zou het zijn om dit interval te verkorten naar 70 tot 80 dagen. Dat kan door een goede tochtcontrole. Goed, regelmatig en voldoende lang kijken werkt goed om bronst te detecteren, maar is arbeidsintensief. Een zoekstier maar ook stappentellers kunnen helpen om de resultaten te verbeteren. Aanvullend helpt het om een gepaste wachttijd te hantieren na het kalven (zie kader). Drachtcontrole is belangrijk, maar het is nog belangrijker om iets te doen met de dieren die niet tochtig worden of waarvan de tochtsignalen niet worden gezien. Dieren die twee maanden na het kalven nog geen bronstsymptomen vertonen of niet tochtig zijn gezien, kunnen het best worden onderzocht. Dat geldt ook voor dieren die witvuilen of koorts hadden na het kalven. Door goed in te grijpen kan het interval afkalven tot eerste inseminatie rond de 80 dagen uitkomen. Het rekensommetje is dan als volgt: 80 dagen iai + 35 dagen iid + 283 dagen dd = 398 dagen tussenkalftijd. Het Vlaamse gemiddelde ligt nu op 420 dagen.

Aantal dagen wachttijd na afkalven

De vrijwillige wachttijd tot de eerste inseminatie heeft veel te maken met het herstelproces van de baarmoeder. Na de keizersnede heeft de baarmoeder tijd nodig om te herstellen. Die tijd is nodig zodat de baarmoeder kan krimpen (involutie) en om het litteken goed te laten genezen. Bij een na-

tuurlijke geboorte hangt het herstelproces met name af van de involutie van de baarmoeder.

Hoe sneller een dier tochtig wordt, hoe sneller de involutie en het genezingsproces verloopt. Dieren die vroeg na het kalven tochtig worden, zijn beter vruchtbaar. Tocht-

signalen kunnen al een week na de kalving te zien zijn. In dat geval zijn de dieren zeven weken na de kalving al voor de derde keer tochtig. Wellicht zijn ze dan goed vruchtbaar. Veel dieren zijn echter wat later tochtig. Een wachttijd van twee maanden na een keizersnede is voldoende.